

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025
(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Teoria kultury
Kod przedmiotu*	IXA1
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, 2 semestr
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy
Język wykładowy	Polski
Koordinator	prof. dr hab. Jolanta Pasterska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Michał Dawid Żmuda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2	30								3

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Wiedza z zakresu kulturoznawstwa uzyskana na niższych szczeblach kształcenia, średniozaawansowana wiedza ogólnohumanistyczna.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Student poznaje najważniejsze współczesne teorie kulturowe.
C2	Student potrafi ocenić zachodzące zmiany w kulturze, określić i dokonać ich analizy.
C3	Student samodzielnie bada teksty naukowe.
C4	Student staje się świadomym uczestnikiem w życiu kulturowym wspólnoty europejskiej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Dysponuje szeroką wiedzą z zakresu teorii kultury (metody, zjawiska, główne płaszczyzny badawcze i orientacje kulturoznawcze);	K_W01
EK_02	Wykazuje się umiejętnością stosowania metod analizy i interpretacji wytworów kultury w ujęciu różnorodnych – stosowanych również w badaniach literaturoznawczych i językoznawczych (w Polsce i na świecie) – tradycji, teorii i szkół antropologicznych oraz kulturoznawczych;	K_W05
EK_03	potrafi odnajdywać, krytycznie analizować oraz wieloaspektowo oceniać, a także poddawać selekcji i efektywnie wykorzystywać źródła informacji z zakresu teorii i badań kulturoznawczych	K_U01
EK_04	potrafi identyfikować, poddawać kompleksowej analizie oraz interpretować różne typy tekstów kultury z użyciem wiedzy i kompetencji wchodzących w zakres nauk o kulturze i religii.	K_U05 K_U10, K_K01

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
<ol style="list-style-type: none">1. Człowiek – wstępna definicja z perspektywy humanistycznej2. Człowiek w kontekście tzw. „technik kulturowych” (<i>Kulturtechniken</i>). Wprowadzenie do teorii. Analiza wybranych technik kulturowych. Teoria Bernharda Siegerta.3. Okna, ramy i ekrany jako przykład kulturowej analizy techniki. Analiza Anne Fredberg.4. „Zawieszenie percepcji” – interpretacja kultury wizualnej. Analiza Jonathana Crary’ego.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

5. Dyskursy jako granice epistemiczne. Teoria Michela Foucaulta.
6. Sieci dyskursywne a człowiek. Teoria Friedricha Kittlera.
7. Autografon, maszyna do pisania i ChatGPT – historyczna analiza automatyzacji pisma. Analiza Michała Dawida Żmudy
8. Maszyny czasu krytycznego. Człowiek, jego umysł i biologia wobec przyspieszających wydarzeń medialnych. Analiza Michała Dawida Żmudy.
9. Koniec człowieka? Anty-hermeneutyczna redefinicja człowieka. Analiza Friedricha Kittlera.
10. Cybernetyka jako źródło współczesnej kultury. Teoria Norberta Wienera.
11. Człowiek, cyborg, robot – pytania o przyszłość (i przeszłość) kultury?

Treści merytoryczne zajęć mogą ulegać drobnym modyfikacjom w trakcie trwania kursu, np. pod wpływem zainteresowań studentek i studentów oraz nowych odkryć naukowych.

B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
Nie dotyczy.

3.4 Metody dydaktyczne

wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, wykład połączony z dyskusją, wykład połączony z ćwiczeniami, analiza wybranych tekstów teoretycznych.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	KOLOKWIA, obserwacja w trakcie zajęć	w
EK_02	KOLOKWIA, obserwacja w trakcie zajęć	w
EK_03	KOLOKWIA, obserwacja w trakcie zajęć	w
EK_03	obserwacja w trakcie zajęć	w

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem uprawniającym do zaliczenia przedmiotu jest min. 50% obecność na wykładach. Ocena z zajęć jest wystawiana na podstawie dwóch kolokwiów. Każde kolokwium jest warte 100 pkt.
 Oceny: 75 pkt – 3,0
 150 – 4,0
 200 – 5,0.

Aktywność w trakcie zajęć jest obowiązkowa. Wykładowca ma prawo poprosić studentkę lub studenta o przygotowanie wypowiedzi lub zadania w trakcie wykładu. Odmowa współpracy może prowadzić do obniżenia oceny.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2 (konsultacje)
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	48
SUMA GODZIN	80
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

J. Crary, *Uwaga, spektakl i kultura nowoczesna*, Warszawa 2009.

A. Friedberg, *Wirtualne okno. Od Albertiego do Microsoftu*, Warszawa 2013.

Tyszka-Drozdowski, Krzysztof. Technika i resztki po człowieku. *Kronos - metafizyka, kultura, religia* 2014 3 (30).

N. Wiener, *Cybernetyka a społeczeństwo*, Warszawa 1961.

Literatura uzupełniająca:

B. Siegert, *Cultural Techniques. Grids, Filters, Doors, and Other Articulations of the Real*, Fordham University Press 2015.

F. Kittler, *Discourse Networks, 1800/1900*, Stanford University Press 1990.

N. K. Hayles, *How We Became Posthuman. Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics*, University of Chicago Press 1999.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej